

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.
Začasno le enkrat na teden.
Uredništvu in upravnističu:
Ljubljana, poštni predal štev. 168.
Naslov za telegrame: »Naprejek, Ljubljana.
Čekovni račun štev. 13.807.

NAPREJ

Stane mesečno 25 Din, začasno 6 Din.
Za inozemstvo 35 Din, začasno 10 Din.
Oglasi:
Prostor 1x55 mm 60 par. Mali oglasi:
beseda 60 par, najmanj 5 Din.
Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se
ne priobčijo. — Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije za list so poštnine proste.

Glasilo Jugoslovanske socialno demokratične stranke (JSDS).

Letnik VII., štev. 7.
Četrtkovna
»Naprejek« štev. 168
Izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo
Kmetijsko-delavske zveze
Stane letno 72 Din — mesečno 6 Din

Volitve v Delavsko zbornico.

Od 2. do 7. februarja 1926 se je
vršilo štetje glasovnic za volitve v
Delavsko zbornico. Izid je sledeči:
Socialpatrioti (združene delavske
strokovne organizacije) 29.344 glasov
ali 27 mandatov. Klerikalci (nosilec
liste Fr. Terseglav) 15.017 glasov ali
14 mandatov. Zerjavovci (nosilec li-
ste R. Juvan) 8359 glasov ali 7 man-
datov. Socialdemokratska lista (no-
silec s. Miroslav Pevec) 2495 glasov
ali 2 mandata. Radičevci (Pucelj-Pre-
peluh, nosilec inž. Debelak) 1020
glasov in nobenega mandata.

Socialpatrioti so priznali, da jih ve-
lja vsak glas 1 Din. Torej 30.000 Din
so priznali. Kje je Strokovna komisi-
ja vzela ta denar, ko ima po vseh ti-
skarnah še dolg za »Delavca«? Da
je ves uradni aparat pri teh volitvah
delal za kristanovce, tega ne bodo
priznali, vidi pa vsak, tudi slepec.
In ta uradni aparat plačujemo tudi
mi. Delavci premišljajte in zasleduj-
te delo tistih, ki jih vi plačujete, pa
vas pri prihodnjih volitvah ne bo mo-
gel več nihče cropati za vaše glasov-
ve. Če se bodo ti Kristanovi podrep-
niki zdaj šopirili z »zmagom«, potem
jim javno povejte, da so sleparji. Do-
kazov smo v »Napreju« že dovolj pri-
nesli, pa bomo tu navedli še enega.
Iz nekaterih krajev smo prejeli poro-
čilo, da so naši somišljeniki oddali
glasovnico za našo listo v zaprti ku-
verti, a ne našim zaupnikom, ampak
krajnemu volilnemu odboru zdru-
ženih strokovnih organizacij. Ugoto-
vili smo, da so tisti volilci volili, to-
da ne za nas. Tako so torej sleparji
zaprte kuverte odprli in nadomestili
našo glasovnico z njihovo. Res bo tre-
ba dopolniti dosednji naslov slede-
če: Združene strokovne organizacije
sleparjev.

Klerikalci so bili pri vsem svojem
aparatu in pri metodah, ki so jih po-
snemali od kristanovcev, vendar tu-
di opeharjeni. Zopet dokaz, da če ni
zavednosti, niti božji blagoslov nič
ne pomaga.

Narodni socialisti so si s svojo zve-
zo z zerjavovci skopali grob. 8359
glasov so jim preskrbeli orjunaški
podjetniki, ki so prav po domače vsa-
kega, ki se jim je uprl, na cesto po-
stavili. »Kdor pri meni dela, mora
biti mojega prepričanja!«

Socialdemokratska lista je dobila
čistih 2495 glasov. Za tretji mandat
nas je opeharila nezavednost, ker je
mnogo glasovnic bilo razveljavljenih,
ker niso bile pravilno opremljene in
mnogo jih je došlo prepozno. Poleg
tega smo bili ogoljufani od socialpa-
triotov, ki so naše glasovnice pokrad-
li, kakor smo že zgoraj poročali.

Pucelj-Prepeluhovi radičevci so do-
kazali, da so stranka gruntarjev in
da jim med delavstvom ne kaže po-
stavljati se.

Pučizem ali marksizem?

Na zlobno in lažno polemiko »De-
lavsko-kmečkoga lista« bi se res ne
izplačalo odgovarjati, ako ne bi del
revolucionarnega delavstva še vedno
verjel, da je ta list zagovornik revo-
lucionarnega marksizma. V članku
»Marksistična sredina« v 5. številki
D. K. lista je nakopičeno toliko laži,
zlobno zavitihih tolmachenj in provoka-
cij, da je nemogoče v kratkem članku
vse analizirati. Zato bom podčrtal sa-

mo glavne misli teh od boga izvolje-
nih »proletarskih« voditeljev.

Predvsem je zlobna trditev, da ho-
čemo dokazati proletariatu »berno-
tovsko« resnico »srednja pot, najbolj-
ša pot«. Kdor je količak pazno zas-
ledoval politiko »Naprejak«, posebno
še članke s. Bernota, ta dobro ve, da
nismo v »Napreju« nikdar priporočali
srednje poti kot najboljšo pot, ker je
to fraza, s katero morejo žonglirati le
puhloglavi redaktorji D. K. lista. Ved-
no smo naglašali, da je socializem sa-
mo eden, zato smo vedno zavračali
kompromisarstvo. Zgodovinsko - ma-
terialistična sociologija je znanstvena
teorija, s pomočjo katere spoznavamo
objektivno resnico, socializem v prak-
si in teoriji. Ni izključeno, da se zmo-
timo v taktičnih vprašanjih, ki niso
nič drugega ko izvrševanje soc. revo-
lucionarne teorije v praksi. Posamez-
nik, neorganiziranec se lahko moti.
Zato pa smo organizirani v politično
stranko, na demokratičnem proletar-
skem temelju, da imamo odbore, kon-
grese itd., kjer skušamo kolektivno
(skupno) popraviti zmote in kolek-
tivno sklepamo o smernicah za bodo-
če delo. Ako se moti vsa stranka, po-
tem je to njena škoda: proletariati tra-
jno ne bo sledil stranki, ki uči zmote,
posebno ne zaveden proletariati. Zato
mi nikoli ne svetujemo: hodi po sred-
nji poti, temveč vedno: hodi po sociali-
stični poti, ki je samo ena pravilna.
Tudi naša stranka še ne predstavlja
široke ceste socializma, ki pelje do
zmage. Premalo nas je še zavednih in
še vse premalo smo agilni, da bi čim
več proletarcev pridobili za zavedno
udeleževanje socializma že danes ali
jutri. Tudi naš sovražnik kapital in
kapitalistični agenti z leve in desne
so še premočni, da bi naša stranka
vsestranske odgovarjala svojem na-
menu. Nikomur ne branimo, ne g.
Kristanu ne Gustinčiču in Žorgom, da
organizirajo proletariati v svojo stran-
ko. Mi vemo, da se bo neorganizirani
proletariati v organizaciji gg. Kristana
in Gustinčiča mnogo naučili. Mi samo
trdimo, da mora delavec sam sodelo-
vati, sam premišljevat o socializmu
in o svojih interesih, pa bo po težkih
praktičnih izkušnjah in teoretičnih
zmotah vendar spoznal, da mora pro-
letarska stranka temeljiti na zaved-
nosti članstva, na njegovem sodelova-
nju, na njegovi požrtvovalnosti!

Člankarja posebno boli, da se naša
stranka bori proti pučizmu. To je
razumljivo, ker v isti številki DKL
čitamo na 3. strani malo »obznanje«.
ki je tipično pučistično. V tej ob-
javi, ki je interesantna za pučistovski
ideologijo redakcije dekalistov, ob-
javlja DKL redakcija, »da sta Makuc
in Sedej, ki nastopata med delav-
stvom kot levičarja in celo komunisti,
v resnici pa podpirata Kristanov dvor-
ni socializem, izključena iz skupine
dekalistov in da ju je kakor Uratnika
ali Svetka smatrati za kristanovce.«

Evo klasičnega primera pučistov-
ske ideologije! Stukelj, Makuc in Se-
dej, glavni voditelji levičarjev, so čez
noč objavljeni za kristanovce! Izklju-
čili so jih redaktorji (neimenovani!)
DK lista in proglasili za kristanovce,
dasi nastopajo med delavstvom kot
komunisti!

Mi se staktiko Makuca, Sedeja in
Stuklja ne strinjamo, kritiziramo nji-
hovo enotno fronto s kristanovci pri
podpiranju nesocialističnega volilne-
ga reda za »Delavsko zbornico«, ki je
omogočil, da glasujejo delodajalci na-
mesto delavcev. Mi kritiziramo njihov
nastop za kristanovsko parolo: tero-

riziranje delavstva. Tudi njihove ne-
opredeljenosti (skrivanje opredelje-
nosti) v političnem pogledu ne odo-
bravamo. Smatramo, da je skrajni čas,
da se oni opredelijo politično, organi-
zirajo v samostojno frakcijo, ali pa če
so vstopili v Kristanovo SPJ, da to
izjavijo, ali v njej vodijo opozicijo itd.
Sedaj, ko so izvoljeni v »Delavsko
zbornico«, bodo morali pokazati svo-
jo ideologijo. Ko jo bodo pokazali, jo
bomo pohvalili, ako bo marksistična,
ako ne, jo bomo grajali in kritizirali.

Toda odnošaj nas in omenjenih lju-
di je malo drugačen, kakor odnošaj
skupine dekalistov napram njim. Oni
so bili do včeraj voditelji te skupine.
Ako današnji voditelji ne odobravajo
strokovne politike omenjenih svojih
bivših sodrugov, potem je njihova
dolžnost, da skličejo svojo skupino na
sestane, na tem sestanku pa jim dajo
možnost zagovora in obtožbe. Pa ako
večina te skupine konstatira, da je
politika omenjenih treh kristanovska,
potem naj jih izključijo iz svoje sku-
pine, ako jih ne morejo prepričati o
svoji revolucionarni taktiki. Štukelj,
Makuc in Sedej so javno v DKL zago-
varjali svojo taktiko. Skupina DKL je
praktično to taktiko odobrila, se ude-
ležila kongresa, predložila resolucije,
ki so deloma tudi sprejete, agitirala
za skupno listo, z eno besedo ravno
tako v dejanju podprla kristanovce
kakor Makuc, Sedej in Štukelj. Čemu
torej izključitev? Mar samo zato, da
postanejo Gustinčič, Hlebec, Peterko-
vič i. dr. redaktorji mesto izključe-
nih? Govorite malo bolj konkretno,
malo bolj marksistično, ne tako »revo-
lucionarno«, da vas ne more razumeti
noben prometalec, pa če zna tudi
vsega Marksa! —

Stvarno je to isti puč, h kateremu
je zavedel Gustinčič slovenske delav-
ce s svojim falzifikatorskim pisarje-
njem v inozemstvu pred 3 leti v So-
cialistični stranki delovnega ljudstva.
Ustanovitev te stranke ni bil Klemen-
čičev puč, temveč se je ta stranka z
jasnim marksističnim akcijskim pro-
gramom in statuti ustanovila po so-
glasnem sklepu vseh funkcionarjev in
zaupnikov razpuščene komunistične
stranke in z odobrenjem bivšega glav-
nega tajnika ter v smislu sklepov to-
zadevnih centralnih konferenc. Ta
stranka se je ustanovila na konferenci
zedinjenja, ki so ji prisostvovala
mnoge struje socialističnega gibanja.
Tej stranki se niso pridružili narodni
in krščanski socialci in sedanja soc.
dem. stranka, nekateri iz načelnih,
drugi iz taktičnih razlogov. Vsi skle-
pi na tej konferenci so bili soglasni.

Ako je bila ustanovitev te stranke,
ki je legalizirala razpuščeno K. S.,
puč, tedaj je seveda obznanjaško delo-
vanje in falzifikatorsko pisarenje DKL
marksistično.

Tudi ponovno izdajanje »Delavskih
novic, ki jih je začel konzorcij, v ka-
terem Klemenčič ni bilo, se ne more
imenovati puč.

Buržoaziji je vsa takratna politika
Socialistične stranke delovnega ljud-
stva tako ugajala, da je prepovedala
glavnim voditeljem te stranke dostop
v delavske revirje, kjer so nemoteno
Gustinčičevi agenti pripravljali puč,
ki je sličen današnjemu. Večina shod-
ov je bilo preprečenih in celo raz-
gnanih. To so zgodovinska dejstva in
objektivna resnica, pisarenje DKL
pa očitna in zlobna laž.

Pač pa je bil notoričen puč konfe-
renca Socialistične stranke del. ljud-
stva, ki jo je sklical Hlebec za hrbotom
načelstva stranke, nepravilno, nešta-

tuarno in tudi nepošteno, neproletar-
sko. Tej konferenci, na kateri je bilo
navzočih komaj 30 zaupnikov (na
ustanovnem zboru je bilo čez 150 za-
upnikov, deloma delegiranih od stro-
kovnih organizacij), je predsedoval
Žorga, ki ni dovolil tajniku stranke
govoriti niti 5 minut. Brez debate se
je sklenilo pod falzifikatom interna-
cionalne avtoritete likvidirati to stran-
ko protistatutarno, dasi za to ni bilo
niti enega marksističnega razloga.

Isti ljudje so (misilificirani z inter-
nacionalno avtoriteto) proglasili ta
puč za sijajno manifestacijo proletar-
riata!

Vodstvo stranke, ki je ga izvolila pu-
čistovska konferenca, se je v teh treh
letih pokazalo kot skrajno nezmožno.
Občinska politika, ki je bazirala na
socialističnem programu, se je pod
novim vodstvom spremenila v skrajno
oportunistično: mešetarjenja s social-
oportunisti in krščanskimi socialci za
malenkostne koncesije pri službah in
stanovanjih, a na akcije množic za iz-
vrševanje programa so pozabili.

Strokovna politika se je začela pod
novim vodstvom tipično pučistovsko:
ustanavljanje novih organizacij brez
zavednega članstva.

Štrajkaška politika novega vodstva
se je lepo izkazala v ponesrečenem
štrajku rudarjev.

Na splošno političnem polju se je
predlagala enotna fronta s Prepelu-
hom, ki ni imel še niti stranke!

Vse te ogromne zmote pa so posle-
dica puča. Delavcem so jo sugerirali,
da so bili vsi njihovi dosednji sklepi
napačni in da morajo popolnoma spre-
obrniti vso politiko.

Najnovejši puč: izključitev vodite-
ljev Makuca, Štuklja in Sedeja je sa-
mo nadaljevanje prvega puča. Lahko
je očitati jim kristanovstvo; toda do-
kazati se mora, v čem je njihova poli-
tika zgrešena. Ta politika pa je do
danes praktično ista kakor politika
dekalistov!

Puč v Sloveniji pa so imeli tudi
internacionalen pomen. »Uspeh« pu-
čizma je ohrabil enakomisleče levi-
čarje na Hrvaškem, v Srbiji, v Bosni,
v Makedoniji in po drugih deželah,
kjer so začeli izključevati vse po vrsti,
ki se niso strinjali s pučistovsko tak-
tiko. Na tak način je razpadla Neod-
visna delavska stranka. Vsi ti puči-
sti so se sklicevali pri svojih pučistov-
skih akcijah na internacionalno avto-
riteto »izkušene mednarodne levice«.
Ne vem, ali opravičeno ali samo zlob-
no z namenom, da diskreditirajo in-
ternacionalizem. Zdi se mi zadnje
bolj verjetno.

Dekalisti so znani falzifikatorji, ki
vzamejo iz članka en sam stavek ter
ga kritizirajo, mesto da bi kritizirali
smisel vsega članka, smisel politike.

Tako trdijo na nekem mestu, da
zato nismo v Internacionali, ker se
zavedamo svojih moči in smatramo,
da je predvsem potrebno reševati
notranja vprašanja — a na drugem
koncu članka trdijo, da zato nismo v
Internacionali, ker nas ta ne bi spre-
jela. Na tako provokatorsko postavlje-
ne sentence odgovarjam za danes sa-
mo sledeče: Internacionala, v kateri
bi odločeval o tem, ali sprejme pro-
letarsko stranko ali ne, gospod član-
kar DKL, taka Internacionala bi bila
samo fašistična, ne pa socialistična,
marksistična!

Splošna politična kriza v Sloveniji,
ki se odraža že na celokupnem gospo-
darstvu, je brez dvoma posledica po-
litične neorganiziranosti (nezavedno-
sti) delavstva in poljedelcev. Člankar

DKL se zgraža, da to ni marksistično mišljenje. Ne pove pa, zakaj ne! Kliče samo boga na pomoč, da ga obvaruje takega marksizma. Takemu revčku moramo odgovoriti z narodnim pregovorom: pomagaj si sam in bog ti bo pomagal.

O načelu javnosti, ki mu »odlične« marksist nasprotuje, pa prihodnjic.

L. K.



KJE SE KUPI?

Le pri trvdki
Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prašernovega spomenika ob vodi.
Najbolji šivalni stroj za rodbinsko ali obrtno rabo, svetovno znanih znamk
Grizner - Adler - Phonix
Istotam posamezne dele za stroje in kolesa, igle, olje, jermena, pnevmatika.
Pouk o vezanju na stroji brezplačen! —
Večletna garancija! Na veliko! Na malo!

Vsem delavskim delegatom Bratovskih skladnic!

Za nedeljo, 14. t. m. je sklicana glavna skupščina Bratovskih skladnic. Delavski delegati bodo postavljene morda pred najtežje naloge po pravnici. Glavni odbor je sicer že največ členov pravilnika Brat. skladnic izpremenil, dočim je ostalo najvažnejše, t. j. vprašanje prispevkov in dajatev nerešeno. Gorje onemu, ki bi si upal sestaviti in predlagati kak pamenten predlog glavni skupščini! Demagogi bi ga po vsej Sloveniji razkričali kot izdajalca delavskih interesov. V Velenju n. pr. že širijo razni demagogi vesti, da naj vlada diktira, ali naj da dr. Zerjav denar, ki je izdal pravilnik, da delavski delegati ne smejo popustiti niti fیکا in druge podobne stvari. Delodajalci bodo predložili skupščini sledeče predloge: upokojitev je dopustna, če je po zdravniški preiskavi dognana nezmožnost za delo brez ozira na starost upokojenca. Po petletnem članstvu se odmeri 20 odstotna pokojnina tako, da doseže v 35 letih 80% kategorijskega zasluzka. Za stare upokojence bodo predlagali, če se z zakonom ukine doklada na premog, sledeče pogoje: poleg rednega prispevka za pokojninsko blagajno se bo pobiral izredni prispevek v iznosu 2%, polovico naj prispeva delodajalec, polovico delojemalec. Da ne bomo delegati nosili madeža, da smo sokrivi tega, da se nekateri, ki so plačali vseh 6 razredov v zlati valuti, izstradajo, ker so slučajno stopili v pokoj v mesecu decembru leta 1924, bom v svrhu informacije obdelal nekaj konkretnih slučajev. — Trije delavci n. pr. so delali pri rudniku ne pretrgoma 35 let ter plačevali enake prispevke v pokojninsko blagajno. Decembra 1924 in januarja 1925 so vsi trajno onemogli. Prvi je stopil v pokoj 15. julija 1924, druga dva pa 15. januarja 1925. Vsi imajo približno enako premoženje: hišico in 2 kravi, kar so si tekom svojega 35-letnega dela prištedili (pristradali). Sedaj pride najvažnejše: prvi dobi z državnno doklado vred 20 do 30 dharjev na mesec; ker ima hišico, mu po sedanjih predpisih ne pripada doklada. Drugi je upokojen po IV. kat., dobiva 500 Din mesečno, tretji je upokojen po I. kat. in dobiva 1000 Din mesečno. Po načrtu, ki ga bodo predložili delodajalci, vse te vnebovpijoče krivice ostanejo.

Delavska delegacija naj enoglasno zahteva izpremembo kategorij po sledečih načelih:

Vsi, ki so sedaj navedeni v II. kategoriji, to so kopači, topilničarji, starejši profesionalisti i. dr., se uvrste v I. kategorijo. Oni, ki so dosedaj v III. kategoriji naj pridejo v II. kat., oni iz IV. v III. kat. Iz V. in VI. kategorije se vsi uvrstijo v IV. kategorijo, kategoriji V. in VI. naj odpadeta, ker je naša dolžnost, da ščitimo gospodarsko najšibkejšo. Diferenca med posameznimi kategorijskimi zasluzki naj znaša največ 5 Din. — Starim upokojencem se naj nudi najmanj to, kar bi dobivali, če bi bili upokojeni po novem pravilniku v srednji kategoriji. — Potrebno je, da delegati premišlujejo o tem, kajti izkušnje imamo pri

drž. rudniku v Velenju, da bo diktat od vlade ali rudarskih oblasti še mnogo slabši. Pri plačah v Velenju, ki jih je, kakor znano, diktirala sara-jevska direkcija, je dana možnost, da zasluži nekvalificiran delavec s 30-letno službeno dobo natančno polovico manj kakor njegov kvalificirani tovariš.

To opozorilo velja zlasti sodrugom delegatom, članom naše stranke, kaj ti ne moremo in ne smemo zavzeti na željo nekaterih političnih aviatikov kako drugo stališče, s čimer bi dali kapitalističnemu razredu možnost, da izvaja diktaturo nad nami. Pravica naj velja za vsekega in za vse!

Pevec.

Razno.

r Rezultat volitev v Delavsko zbornico skušajo socialpatrioti pokazati za svojo zmago, a ta zmaga je silno kisl. Nadpolovična večina od 60 (50 iz delavske in 10 iz nameščenske kurije) je 31, oni imajo pa le 27 in 2 iz kompromisa pri nameščencih, torej 29. Zato so začeli posamezni »zagovorniki« generalni takoj tipati, če ne bi hoteli »premagani« naprejevanje s svojima 2 mandatoma iz 29 narediti 31. To bi bila zanje res zmaga, ker bi zopet lahko tako vladali v zbornici, kakor so doslej in zlasti ker bi jim ne bilo treba javno pokazati svojega kapitalističnega sorodstva. Ker vedo, da naša dva ocvirka ne pojdeta na njih ričet, bodo morali iti z demokrati. Tu pa se jim njih ovčice lahko spuntajo, da še z demokrati skupaj ne bodo imeli 31. Da bi šli s klerikalci? Ko so pa tak sleparski volilni red napravili samo zato, da ubijejo klerikalce. Res je težaven položaj, res je zmagala kisl, res izgleda, da se ne bo dalo več tako lepo srebati iz velikega korita, kakor je bilo v časih »začasne« zbornice. Nekomu, ki je predlagal, naj postavimo svoje zahteve, n. pr. da ne sme priti v upravni odbor ne Svetek, ne ta, ne oni — smo rekli, da bi nam tudi odklonitev vseh sleparjev nič ne pomagala, ker že iz protesta proti volitvam ne smemo iti v tak kompromis. Ena sama edina možnost je, da jim pomagamo iz zagate: Takoj naj se sklene nov, pošten volilni red, nato pa naj vse mandate odložijo, da bodo čimprej nove volitve. V upravni odbor naj se v tem slučaju izvolijo zastopniki vseh struj, ta naj vodi upravo do volitev in potem volitve. Na ta način bi morale pristati vse stranke, ker tako zahteva vse zavedno delavstvo, in v tem slučaju bi niti ministrstvo ne moglo odkloniti svojega soglasja. Če Strokovna komisija ni popolnoma v Kristanovih rokah, lahko to pot nastopi, drugače naj pa še dalje kaže, da ji je Kristan več ko delavstvo.

r Dr. Anton Korošec je govoril v parlamentu pri splošni debati o proračunu velik govor, ki je vzbudil splošno pozornost. V mnogih točkah bi mu tudi socialni demokrati lahko ploskali. Še celo za progresivni davek je nastopil in za samoupravo je govoril tako navdušeno, da bi mu človek res verjel — če bi bilo sploh mogoče na besede kaj dati. Lepih in pametnih besed smo že davno preobjedeni, nimamo več takih idealnih želodcev, da bi mogli prebavljati besede — na dejanja čakamo in samo po dejanjih bomo sodili. Klerikalci naj Korošev govor razložijo svojim vernikom, naj te vernike tudi v cerkvi tako učijo, kakor Korošec v parlamentu poslance, potem bodo pobožni Slovenci nehali moliti in začeli misliti. To naj izvršijo klerikalci, če imajo res ljudstvo tako na svoji strani, kakor pravijo, potem ne bo treba, da bi Korošec pridigal samoupravo v Beogradu, kjer imajo za to gluha ušesa, ampak se bo začelo naše ljudstvo samo upravljati. Potem bomo imeli samoupravo, pa čeprav bi nam jo odrekel Beograd in — Rim!

r Francoski parlament je s 442 proti 2 glasovoma sklenil, da se mora v uradnem listu vsako leto razglasiti, koliko plačuje vsak poslanec dohodninskega danka, koliko ima avtomobilov in voz in kakšno imetje je imel 1. avgusta 1914 ter 11. nov. 1918. V utemeljitvi se pravi, da se zakonodajalec ne sme odtegniti dolžnostim, ki jih nalaga davkoplačevalec, tem-

več mora sam dati dober zgled. — »Nar. Dnevnik«, iz katerega to vest posnemamo, pravi, da bi bil tak predlog tudi pri nas potreben, da bi se moralo objaviti tudi sedanje imetje, da bi se moral raztegniti tudi na člane raznih komisij itd. Boji se, da bi bilo to za poslance preveč škodljivo, za državo pa preveč koristno, zato najbrž ta predlog sploh ne pride pred skupščino. Če bi ga kak poslanec postavil na laž, pravi »N. D.«, da bi mu bil za to zelo hvaležen in vsa javnost tudi. »N. D.« ima zelo prav, samo v enem se moti: naša javnost bi ne bila temu poslancu nič hvaležna, razen tiste, ki jo zastopa »N. D.« in »Naprejek«. Vsi drugi listi zastopajo Pašičevo in Kristanovo načelo tajnosti glede vseh važnih vprašanj in njih čitateljem je to zelo všeč, ker jim preostane več časa za čitanje romanov in drugih »sladkih« nepolitičnih »duševnih« paš. Če se Pašičevi in Kristanovi listi razkoračijo pred takimi čitatelji »proti visokim davkom«, jim navdušeno ploskajo, ker ne vedo, za kaj gre. Med socialisti smo imeli advokata, ki je plačeval stranki svoj prispevek tako nizko odmerjen, kakor bi imel samo 1000 Din mesečnega zasluzka, in ko so se mu delavci postavili po robu, naj jim ne laže, se je izgovarjal, da ne sme po pravici povedati, ker bi državna davkarija za to zvedela. Plačeval je pa davek vendar še dalje samo od dohodka 1000 Din i stranki i državi, pri tem se je pa proti načelu javnosti fako dolgo boril, da je odfrčal še pri svojih najožjih pristaših. Nasprotno pa še ni popolnoma odfrčal mariborski socialistični general (železnicar Bahun), ki je l. 1921. na kongresu trdil, da ni pravično zahtevati od voditeljev davek, češ, oni že itak s svojim napornim delom dovolj žrtvujejo; mariborska delavska javnost se še zdaj ni znala otresti tega »napornega« voditelja, ki dohodninski davek in načelo javnosti proglašajo za traparijo. Javnosti sta dve: ena čita politične vesti in članke, druga pa romane in novice.

r »Delavska zbornica delavcem« kričijo socialpatrioti, čeprav bi se zdelo, da Delavska zbornica sploh ne more biti v rokah drugih ko delavcev, saj imajo samo delavci volilno pravico vanjo. Vendar pa so socialpatrioti, prav tisti, ki to kričijo, v začasni Delavski zbornici kot neizvoljeni komisarji tako gospodarili in tak volilni red napravili, da je prišla Del. zbornica v roke tudi ljudem, kakor Juvan, Čelešnik itd., ki niti niso delavci niti ne plačujejo prispevkov za Delavsko zbornico in bi torej niti ne smeli kandidirati. Naj gredo v gospodsko zbornico, če so tako gospodski, da jim njih delodajalec sam mudi bolezensko zavarovanje in jim zato ni treba tako lažiti okoli blagajniških zdravnikov kakor delavcem, in tako čakati na boleznino kakor delavcem, in še vse druge sitnosti prenašati, za kar morajo delavci iz svojega plačevanja, dočim gospodom ni treba. Kdor hoče biti član Del. zbornice, naj bi ga ne bilo sram biti z delavci skupaj zavarovan. Ti gospodje pa hočejo in so tudi dosegli drugace. Čeprav niso zavarovani pri delavskem zavarovanju, vendar so člani »Delavske zbornice«, češ, saj smo zavarovani, čeprav drugod. Ker se pa plačujejo prispevki za Delavsko zbornico skupno s prispevki za bolniško zavarovanje, ne plačujejo ti gospodje nič, vendar pa so imeli volilno pravico in socialpatrioti so jim poskrbeli, da so bili izvoljeni in da bodo zdaj sodoodelovali nad usodo delavstva. Iz tega vsak lahko vidi, kakšna demagogija je, če ti ljudje kričijo: »Delavska zbornica delavcem!« Pošten volilni red bi bili napravili, ne pa da ste omogočili sleparstvo in da ste nazadnje glasove še tudi kradli!

Častniki brez časti? Iz starih časov smo navajeni oficirje imenovati častnike, ker je država na te svoje višje uslužbence zelo pazila, da niso prišli v položaj prodajati svoje časti. Če so je častnik ženin, je moral položiti visoko kavejco za jamstvo, da bo njegova rodbina živela stanu primerno. Preiskali so nevestino preteklost in če so našli, da smrdi po delu, da je bila kdaj kje v službi, ni bila zmožna postati častnikova žena. Tako so pazili, da se na noben način ne bi pomešala proletarska kri med častniški zbor. — Ni nam znano, kako je v tem oziru v SHS. Vemo, da imajo oficirji veliko časti povsod, kamor pridejo, vemo tudi, da lahko stanu primerno živijo, ker imajo res lepe plače, ne vemo pa, če se tudi zdaj polagajo kavejce pri ženitvi. Vendar, čeprav morebiti tega zdaj ni več, smatramo, da za častnikovo ženo ni potrebno, da služi in odjeda s tem kruh drugim, ki ne morejo dobiti službe. Še Golmajerju proletariatu zamere, da pri svoji lepi plači ne more vzdržati rodbine in da ima tudi ženo v Kons. društvu nameščeno. Po proletarski morali to pri sedanjih razmerah ni posebno častno. Kaj naj pa rečemo, če slišimo, da je pri OUZD zaposlena tudi neka žena nekega aktivnega podpolkovnika?

Ko je umrl Julij Blas, smo prejeli sledečo notico. Objavil je nismo, ker nam škandalna kronika ne sme polniti že itak majhnega prostora. Zdaj smo pa zopet pre-

jeli poročilo o neki preiskavi in spomnili smo se na notico in zdaj smatramo za potrebno, da jo objavimo. Glasi se: Marca 1924 si je pogнал v tivolskem parku skozi usta kroglo v glavo Julij Blas, dnevničar OUZD. Prepeljali so ga nezvestnega v bolnico. Zdravnikom se je posrečilo ohraniti ga pri življenju in zdelo se je, da je popolnoma okreval. Nastopil je zopet svojo službo. A nenadoma je sredi decembra 1925 postal nemiren, v pisarni mu je postajalo tesno. Obležal je. Dva dni nato je umrl v silnih bolečinah (23. dec. 1925). Smrt je nastopila radi vnetja možgan, ker je imel še vedno kroglo v glavi. Neposredno po poskušnem samomoru je uvel bilvi ravnatelj OUZD preiskavo, ker se je šušljalo, da so se v uradu na Cankarjevem nabrežju godile čudne reči. Kaj je preiskava dognala, se ni moglo izvedeti; najbrže nič, ker je ostalo vse pri starem. Prvi preiskavi je na zahtevo več kakor 50 uradnikov in uradnic sledila še druga in šušlja se, da je ta preiskava razkrila še bolj čudne reči. Glavna junakinja je baje neka uradnica, za katero pa menda stoji več vplivnih osebnosti. Priporočujejo, da dobi samo ukor, nekar bo prevedena in celo pomaknjena v višji položaj. Tako vsaj se je izrazil neki gospod, o katerem pa ne vemo, če ima tako moč, da bi to dosegel. — To notico smo prejeli takoj po Blasovi smrti. Zdaj pa smo prejeli poročilo, da se je 10. februarja dopoldne vršila disciplinarna preiskava in da je junakinja res dobila le ukor. Če smo kaj sokrivi, ker notice nismo objavili, jo objavljamo vsaj zdaj, da se poročevalčev prerokovanje ne izpolni tudi v drugih točkah.

r Razredni boj pri zganju. Dne 9. februarja 1926 je sedelo pri nekem Dalmatincu pet odborikov neke »združene« strokovne organizacije. Med njimi je bil tudi urednik njih glasila. Pili pa niso dalmatince, ampak žganje, in sicer so si natakali iz politirske steklenice. Pa to ni bilo pozno v noč, ki pijanci radi z žganjem »popravljajo« svoje alkohola prepolne želede in glave, ampah pred obedom, opoldne. Dalmatince jim je menda premalo močan, za svojo »združeno« razredno borbo potrebujejo najbrž močnejšega alkohola. Cesarjski mesarji so svojim blapcem v strelskih jarkih tudi dajali manj kruha in več ruma.

r V abstinentno sekcijo JSDS je ta teden vstopilo devet sodrugov iz raznih krajev.

r Kristanovska ladja se potaplja, pravi našnji dopis iz Trbovelj. Mi sicer ne verujemo tega doslovno, kajti star pregovor pravi, da z zlatom obloženi osel preskoči vsak zid, in ta pregovor bo ostal resničen, dokler bodo delavci svoje hrbte držali na razpolago kapitalu. Kdor torej veruje v kapitalizem, je za nekaj časa še brez skrbi na Kristanovi ladji. A le na ladji, ne na malih čolničkih okoli ladje. »Stan in domarij« n. pr. se v svojih čolničkih precej lepo namakajo, ker so verjeli, da je Kristan dober gospodar. Za svojo ladjo je res dober gospodar, za vaše čolničke je pa smatral tudi močvirje za pre-dobro.

r Najnovejši dokaz revolucionarnosti je po Pastorkovem mnenju, če kdo poljublja palico, s katero je bil tepen. Razkoračil se je 5. februarja v Kristanovi »Del. politiki« proti Prodnerjevemu dopisu v »Naprejek« z dne 23. januarja in podal je strmečemu svetu plod svojega 14 dnevnega premišljevanja. Vsi delavci bi morali čitati Prodnerjev dopis in Pastorkov odgovor, potem bi morebiti tudi zadnji nevedneži spoznali, kam vodi Kristanova morala in kaj bi delavce čakalo, če ki zaradi Kristanovega ovsa in biča prodajali svoje prepričanje tako, kakor je to storil Pastorek. Kdaj je bil Pastorek pošten, prej ali zdaj? — Pravi, da ni šel h Kristanu v službo zaradi korita, ampak da je nastopil to službo po dolgi brezposelnosti in da niti ni prosil zanj, ampak mu je bila ponujena. Dalje pravi, da to ni nič hudega, če je pri Kristanu v službi, nekje pač mora biti, in zlasti železničarji da ne smejo govoriti o njem, kakor da se je prodal, češ, tudi oni niso vsi postali radikali zato, ker služijo pod radikalnim ministrom; če njemu očitajo, da se je prodal, zakaj pa sami ne zapustijo službe v radikalni državi? — Kako vse drugače je mislil Pastorek nekdanj! Pri Bonaču je bil v službi in niti na misel mu ni prišlo, da bi bil zato tudi Bonačev politični agitator, še manj pa, da bi se bal Bonača, češ, spodil me bo. Vedel je, da ima Bonač profit od njega, ne pa narobe. Kaj mislite, delavci? Ali verujete, da je to Pastorkovo mnenje odkritosrčno? Da res misli, da mora vsak železničar biti politični priganjač svojega ministra? Ali verujete, da se je Pastorek res tako izpremenil? Nel Tega nihče ne veruje. Tako mnenje je nenaravno in nečloveško. Še pes nima take filozofije! Da bo mera polna, očita Pastorek v svojem spisu, da je zaradi naše stranke kruh zgubil in postal brezposeln. Izrečno pravi, da je tudi Prodner povzročil njegovo brezposelnost — najbrž zato, ker je član naše stranke. — Kako je to bilo pravzaprav? Zakaj je zgubil delo? Pastorek to sam dobro ve, ne pišemo tega

zaradi njega, ampak zato, da bodo tudi drugi vedeli, ki se morebiti ne vedo. Dokler je bil Pastorek pošten, je bil kristanovcem trn v peti. Mnogo so se trudili, da bi ga pridobili, a ker na oves ni šel, so poskusili z bičem. Dosegli so, da ga je moral Bonač odsloviti in še iz države bi ga bili izgnali, če se ne bi naša stranka zanj postavila. Tudi službo mu je hotela dati, a je Pastorek ni maral, ker je imel 315 dinarjev na teden kot brezposelno podporo in to je več, kakor bi bil pri nas dobil za delo. In v tej svoji lepi plačani brezposelnosti je Pastorek agitiral najprej za »združenje«, potem za drugo in nazadnje za Kristanovo dobro gospodarstvo, tako da se je res zgodilo, kar mu je žena nekdanj namignila, ko je prišel ves blaten in truden z nekega agitacijskega potovanja: »Ali ti je tega treba? Če bi namesto za naprejevece agitiral pri Kristanu, bi se vozil v avtomobilu! Če se zljaj vozi, ne vemo, da pa sedi v Blasniki tiskarni pri »Del. politiki«, to je pa na »Politiki« izrečno zapisano, čeprav bi Pastorek, ki je mnogo govoril in pisal o Blasniki in o Kristanu, pred poldrugim letom prav gotovo ne verjel, da bo kdaj v tej tiskarni sedel in pomagal delati za Kristanov list. Takrat pa, ko ga je palica udarila, si je mislil: »Kaj bo, ko preneha brezposelnost podpora? Ta palica je dolga, ali ne bi bilo bolj pametno, če bi se pridjal na njeno stran? Tudi ovs tam ne manjka za ljudi, ki si dajo oči zopet zašiti, saj dobro poznam Svetkov služaj! Kaj bi pri naprejevecih, saj delavci so itak preneumni in prepočasni, morebiti res ne dosežem ničesar med njimi? Tukaj pa takoj!« Kratko je bilo Pastorkovo premišljevanje, zato ga je hitro zaključil in izvršil svoj sklep. Poljubil je palico, ki ga je udarila, in da ne bo tako grdo izgledalo, razlaga v »Del. politiki«, da je to palico vihtela naša stranka! Samo to je vprašanje, kdo mu bo verjel!



Obvestilo!

Na več vprašanj rudarjev, zaposlenih pri svinčenem rudniku v Mežiški dolini glede ugotovitve, če je Arh v resnici predložil spomenico za reguliranje mezd pri okrož. rud. uradu v Celju že dne 16. januarja 1926, izjavljamo, da sem danes zvedel na ponovno vprašanje, da se je zglasil Arh pri ORU v Celju dne 5. februarja in dal ustno neke zahteve na zapisnik. Vsebine zapisnika mi niso mogli pojasniti, ker ga je ORU odposlal v Ljubljano.

S tem pojasnilom je trditev Arhovičevih zaupnikov na zaupniškem sestanku v Mežici dne 2. februarja t. l., da je Arh že 16. januarja vložil spomenico, ovržena.

Celje, 8. februarja 1926.

Al. Leskošek.

Iz stranke.

»Javni stalni naročniki »Napreja«:

- 91. Pongrac Lesjak, rudar, Crna.
- 92. Stefan Bračič, železničar, Pragersko.
- 93. Blaž Habjan, rudar, Trbovlje.
- 94. Ivan Polak II., rudar, Trbovlje.
- 95. Franc Perpar II., rudar, Trbovlje.

»Zadruga »Skupni dom« ima že 75 članov s 440 deleži. Ideja Skupnega doma dobiva čimdalje več odmeva v delavskih vrstah. Pristopnina znaša 10 Din. Delež: 100 D. Vsak lahko podpiše poljubno število deležev, vendar odločuje vsak samo z 1 glasom. V socialističnih vrstah odločuje zavednost, ne pa kapital. Če nimas pristopne izjave zahtevaj jo pri krajevnem odboru ali pa piši na naslov: JSDS, Ljubljana, p. predal 168. Deleži se lahko plačujejo tudi v obrokih.

Vsem krajevnim organizacijam in zaupnikom smo poslali seznam naročnikov, da začno krajevno zbirati naročnino, kakor to nekatere organizacije že delajo. Sodrugi naj si pri tem razdelijo delo, da ne bo vse v rokah posameznikov. Stalen stik z naročniki več organizacijsko moč. — Oddaljeni naj pošljejo naročnino za več mesecev skupaj. Zaupnike prosimo naj nam potrdijo prejem seznamov in blokov. Uprava.

Za rudarsko sekcijo znaša prispevek za februar že samo 9 Din, ker je prekoratila

število 100. Člani, ki so za februar morebiti že plačali po 10, naj za marec plačajo 1 Din manj.

Obračunajte za prodane koledarje! Naročite jih na novo! Nekaj neprodanih smo prejeli nazaj, zato novim naročnikom še vedno lahko postrežemo. Opozorite delavce na koledarjevo vsebino!

TISKOVNI SKLAD.

Zadnji izkaz 6. febr.	Din 6543.40
Janko Telban, Ljubljana	Din 5.—
Ignac Kralj, Gorje	Din 8.—
Vinko Moderndorfer, Mežica	Din 20.—
I. P. Zgubijena stava	Din 5.—
Stefan Bračič, Pragersko	Din 12.—
Florjan Stanovnik, Javornik	Din 10.—
Ivan Grabner, Crna	Din 5.—
Alojz Rotter, Crna	Din 5.—
T. S., Store	Din 2.—
Josip Resnik, Store	Din 2.—
Hermína Resnikova, Store	Din 5.—

Skupaj Din 6622.40

Zavarovanci

v smislu objave v »Socialističnem koledarju za l. 1926, na str. 59.

129. Jožef Srebot tesar, Zagorje, N. 1000 dinarjev; 130. Franc Rebersak (874), delavec, Zabukovca, Lg. Sl. seke. 1500 Din; 131. Ivan Jakob (906), tov. del., Megojnica, Lg. seke. 1250 Din; 132. Franc Urekar (896), poljedelec, Čatež ob Savi, Lg. 500 Din; 133. Blaž Gobec (864), cestar, Čatež, Lg. Sl. 750 Din; 134. Martin Skvarc (877), mizar, Čatež 250 dinarjev.

IZ PRAGERSKEGA:

135. Stefan Branič (884), žel. N. 1000 Din; 136. Franc Stenpihar (880), poš. del. 250 Din; 137. Jakob Fuld (878), prog. del. 250 Din; 138. Vincenc Greifauer (901) žel. 250 Din; 139. Eduard Golob (898), žel. 250 Din; 140. Franjo Mavrič (887), žel. 250 Din; 141. Anton Hajnik (900), žel. 250 Din.

IZ TRBOVELJ:

142. Franc Urbanja (87), rudar, Lg. 500 dinarjev; 143. Luka Koritnik (981), rudar, N. 1000 Din; 144. Ivan Polak (891), kovač, seke. N. 1750 Din; 145. Ignac Snoj (887), rudar, Lg. 500 Din; 146. Franc Bajde (870), podr. 250 Din; 147. Aleks. Kuhar (881), rudar, N. 1000 Din; 148. Miha Tome (888), rudar, Lg. 500 Din; 149. Franc Ausce (899), Lg. 500 dinarjev; 150. Franc Galun (905), slikar in pleskar, 250 Din; 151. Jože Zelenšek (898), strojnik, Lg. seke. 1250 Din; 152. Jože Skalič (899), del. 250 Din; 153. Jože Vozelj (898), strojnik, Lg. 500 Din; 154. Miha Skrbnik (898), rudar, 250 Din; 155. Kristina Kuharjeva (901), del. 250 Din; 156. Ivan Zelenšek (884), ključ, 250 Din; 157. Alojz Gerčar (896), ključ, 250 Din; 158. Anton Mrak (895), kurjač, Lg. 500 Din; 159. Jože Kolčnik (899), rudar, Lg. 500 Din; 160. Alojz Udovč (894), rudar, 250 Din; 161. Alojz Jelen (77), rudar, 250 Din; 162. Avgust Papež (876), žagar, Mislinje, 250 Din; 163. Ivan Prauhart (882), invalid, Mislinje, Lg. Sl. 750 Din.

VAŽNA RAZLIKA.

Kako bi se »lumpenproletariat« imenoval po slovensko? Razmišljajte, iščite in pošljite svoje nasvete uredništvu »Napreja« v Ljubljano.

Čas je tak, da potrebujemo te besede zelo nujno, zlasti zdaj, ko je med lumpenproletariatom čim dalje več inteligence in takih, ki so si v delavskih organizacijah pridobili izobrazbo toliko, da se zdaj bahajo, češ, oni so več, ker so se že česa naučili.

Proletarci pač prodajamo svojo delavno silo, nikdar pa ne svojega prečiščanja.

To naj si zapomnijo vsi tisti revčki, ki so se prodali, zdaj se pa izgovarjajo, da so bili v to prisiljeni, češ, da so proletarci. Pa je zelo slab ta izgovor, nikakor ne drži! Prodajati svojo delavno silo ali pa prodajati sebe, to sta dve reči, dve zelo različni reči! Prvo dela proletarijat, drugo pa lumpenproletariat.

Zato res potrebujemo domačega izraza za lumpenproletariat, da bomo tudi v domačem jeziku razlikovali oba pojma.

Zelena garda se je zbrala, ko zajcev sto je pokočala, iz kotla naliva ji mladi točaj in srce ogreva vsem »BUDDHA« čaj!

Dopisi.

TRBOVLJE. Potapljaljoča se ladja kristanovec. Krmiljarji v obupnem stanju. Rešitev je nemogoča, pa če pokličemo vse Stuklje, Seđeje in Makuce na pomoč. »Razveselilna vest in drugi triumfi«, s katerimi se bahajo, je za Kristanove pomagale najučinkovitejši strup, ki jih bo poglaval v dno Kristanovega blatnega morja. Dne 3. februarja 1926 se je vršil sestanek vseh delegatov glavne skupščine, ki je izvolil 6 člansko komisijo, ki bi imela nalogo izdelati resolucijo, da bi se potem predložila delavcem na shodu. Na tem shodu naj bi se govorilo edinele o spremembi pravilnika brat. sklada. Zgodilo pa se ni ne eno ne drugo. Seja 6 članske komisije ni bila cana, resolucije je baje gosp. Krušič spisal sam ter jo seveda prikriljil po svoje; na shodu je bil po Krušičevem mnenju najboljši

za glavnega referenta g. Stukelj in ta je plaval tam, kjer bi ne smel, namreč na agitaciji za kristanovce. Itd., itd. Delavstvo je seveda težko a vendar mirno čakalo na konec njegovega referata, ker je bilo mnenja, da bo vendar vsaj sedaj, ko bi se moralo delavstvo temeljito razgovoriti, dovoljena beseda vsaj zastopnikom del. organizacij, kar pa se tudi na željo gg. okrog Kristanove politike (ala Stuklja in Krušiča) ni dovolilo, čeprav je velika večina navzočih to energično zahtevala. G. inž. Gustinčič se je s pomočjo navzočih s silo komaj obdržal na odru; ker ga je menda g. Stukelj tudi hotel oklofutati: kakor Golmajer Globočnik na Strokovni komisiji. To pa vse zato, ker se je hotel iznebiti moralnih klofut, ki jih je dobil s Krušičem vred. Ker pa je bil že v preveliki zadregi, je izdal tudi g. Marcela Zorgo. Zatožil ga je, da je tudi on zaprosil pri g. Antonu Kristanu za službeno mesto, in da mu je Kristan ustregel ter mu podelil gostilniško mesto, pa naj bo fejsfant! — Sedaj bo vendar trboveljskemu delavstvu jasno, kar je rekel sam g. Stukelj, namreč tole: Delavcu se zato godi tako slabo, ker ga vodijo drugi, on pa upogiba hrbenico nižje in nižje. Edino to je bilo resnično iz Stukljevega govora. Mi vam rečemo pa: ko ste videli, da se mi člani JSDS nismo hoteli pustiti več voditi od drugih, kakor ste vi, Stukelj, Cobal, Krušič in drugi, ste takoj zagledali nevarnost, pa ste se iz vseh branj takih in enakih združili proti temu, da bi se delavec vodil sam, ter da bi se uresničil rek Karla Marksa: »Rešitev proletariata je delo proletariata samega!« Kajti če se to zgodi, bo proletarijat vas zapodil tja, kamor spadate. Za besedo je prošil tudi s. Struc, pa je kljub zahtevi zborovalcev ni dobil. Razburjenje je nastalo vsesplošno in g. Krušič in Stukelj sta z upotapljanjem zmagala za vedno. Resoluciji sta bili predlagani dve, a odglasovana ni bila radi razburjenja ne ena ne druga.

P. in 8., rudarja.

ZABUKOVCA. 15. januarja je pri razdelitvi kuvert za volitve v Del. zbornico socialpatriotski zaupnik Veligovšek zadel pri nekem zavednem sodruhu na odpor in pouk, kakršnega je zaslužil. Veligovšek je dal dotičnemu sodruhu svinčnik, češ, podpiši se! Svinčnik je dobil nato takoj nazaj, kuverte pa ne. Veligovšek je nato zahteval tudi kuverto, to se razume. Dobil je odgovor: »Kuverte je moja, oddam je lahko komur hočem!« Tako je odšel g. agitator z dolgim nosom — žal, da ni tako povsod! — Zunanji upravitelj g. Velikonja je povedal vsem zunanjim delavcem, da bodo že čutili šikane, če mu ne bodo dali kuvert. Nekaj smo že ukrenili, da bodo prišli na mesto takih ljudi drugi uradniki, ki se, upamo, ne bodo vmešavali v delavske zadeve. Omeniti moramo, da bo slika, kako se pri nas dela, popolna, da je nekdo zažgal električni motor, a se mu ni nič zgodilo, ker je prijatelj orunašev kakor n. pr. tudi Tratar. Ob drugi priliki pa še kaj. — Rudar.

CELJE. (Iz seje občinskega odbora. Nekdanji »sporazumaši se kregajo med seboj.)

V naše lepo mesto Celje je zanesla politična strast ali bolje rečeno: dobičkaželjnost takozvano krizo obč. odbora. Občinstvo se zabava z raznimi časopisnimi polemikami, namesto da bi se vršilo stvarno delo v korist občanov ki plačujejo težke davke. Iz vse doslej objavljene polemike pa se ne da ugotoviti, zakaj pravzaprav gre. Eni pravijo: Absolutizem demokratov mora izginiti iz mestnega magistrata, drugi zopet, da mora dobiti podžupan plačo. Opozicija, v kateri se nahaja tudi g. podžupan, pa zahteva ozdravljenje obč. gospodarstva, da se izdatki zmanjšajo. Čudna je logika kapitalističnih podrepanikov, ki so bili dosedaj zvesti hlapeci samostojne Pribežičeve stranke. Več podrobnosti smo zvedeli šele iz seje občinskega sveta, ki se je vršila 3. t. m. Na tej seji je predlagal slovenski radikal dr. Gorican g. županu dr. Hraševcu nezaupnico, ne kot osebi, ampak kot eksponentu SDS na magistratu. Tej izjavi se je pridružil tudi g. Franjo Koren od SPJ in g. dr. Ogrizek za SLS. Izjava radikalov nas ni prav nič presenetila, ker vemo, da hočejo radikalni vladati povsod, ne samo v Beogradu. Tudi izjava dr. Ogrizka je razumljiva, ker so klerikalci v stalni opoziciji proti demokratom. Presenetila nas je pa Korenova izjava, saj je bil ves čas v zelo prijateljskih stilih z žerjavovskiimi vrstaki. Sklepali je z njimi tajne pogodbe glede našega »Napreja«, ko je bil še naš član. Imel je odjemalce v državnih zavodih na priporočilo samostojnih demokratov. Postal je član upravnega odbora Mestne hranilnice s pomočjo SDS. Sedaj pa naenkrat ta »nezvestoba«! Morda je to pripisovati dejstvu, da morajo socialpatrioti marširati paralelno z meščanskimi vladnimi strankami, iz česar se da sklepati, da je šel Koren z demokratimi tedaj, ko so občinske delavce odpustili. Sedaj pa, ko namerava radikalno klerikalna reakcija nekaj uradnikov spoditi, da glasuje z radikali — ali so morda to le prve priprave za bodoči kompromis črnordece koalicije? To je za socialpatriote zelo važno, ker drugače ne bo več mandata. G. Prekoršek, ki je sicer naš nasprotnik, se je na seji 3. t. m. odlikoval z govorom, ki ga je posvetil tem najnevarnejšim zavezniškom. Mi mu zamerimo toliko, da ni povedal, da je bil g. Koren njegov prijatelj v prejšnjem obč. svetu. Zamerimo mu tudi, ker je identificiral s. Leskoška z g. Korenom, da je hotel Leskošek tako kakor Koren s frazami postati popularen: z zgradbo stanovanjskih hiš. G. Prekoršek do ro ve, da so zidanje hiš onemogočili njegovi tovariši njegove in naše stranke. Leskošek ni bil nikoli v prijateljskem obseju z ljudmi od demokratiziranih. Vemo sedaj, da je Koren pristal papirnatih resolucij, s katerimi je demonstriral pred obč. svetom, a še večkrat pred stanov. najemniki okrog »nepolitične« organizacije stanov. najemnikov. Nasprotni temu je s. Leskošek, ko je videl, da je cela armada zvestih glasačev zanič, šel med zidarje in tesarje in z njimi ustanovil Splošno gradbeno zadrugo, katere bo zidala delav-

ska stanovanja brez pomoči celjskih kapitalistov in reakcionarnih ter socialpatriotskih obč. odbornikov. Da sedanji občinski odborniki nimajo resne volje, je najlepši dokaz v tem, da od 33 odbornikov iz mesta še ni nobeden pristopil k Gradbeni zadrugi, dočim sta iz okolice že dva odbornika aktivno člana zadruge. Sedaj, ko se g. Koren bliža radikalom, je njegov prijatelj »sodrug« Marn pristopil k demokratom.

CELJE. Naši kristanovci so priridili v enem samem tednu kar dve veselici, in sicer v »Celjskem domu« za gospodo in proletarijat, ter v Gaberjih za obrtnike in za delavce. V Celju so uporabili za firmo del. kulturno zvezo »Svoboda«, v Gaberjih pa pevsko društvo »Napreje«. Na celjski veselici so goste prav temeljito izrabljali. Vstopnina je bila 5 Din, a plačati je moral vsak 12 dinarjev, prden je dospel v dvorano. V eni izmed stranskih sob »Celjskega doma« so sočasno igrali karte, baje za zelo visoke zneske. V resnici torej pravi »kulturni večer« v znamenju »svobode«.

SOSTANJ. V Kristanovi »Del. politiki« smo čitali kritiko iz Soštanja, v kateri se je dopisnik zgražal nad strašnim pijančevanjem in številnimi veselicami, ki jih prireja buržoazija v Soštanju. Prav je, da se tak kulturni škandal javno okrea! Prav pa ni, da Strokovna komisija v Ljubljani in sodrugi iz Woschnagrove tovarne niso dovolili predavanja, ki ga je hotel imeti neki zdravnik proti alkoholizmu, in sicer brezplačno. Vemo pač, da je dotični zdravnik orjunaš, vendar pa to še ni zadosten razlog, da bi nas ne smel poučiti o alkoholizmu in pobijati ga, saj je alkoholizem morda danes za nas največje zlo. Čudna je tudi »borba« ljudi pri SPJ proti orjunašem: v Soštanju tako, kakor je prej opisano, v Zagrebu so pa po svojem eksponentu, g. Cobalu, pustili glasovati tako, da je postal ravnatelj OUZD dr. Bohinjec, član »Orjunašev«. Če so v bratskem obseju pri razdeljevanju stolkov, bi bili lahko složni tudi proti alkoholu!

PREVALJE. Opišem naj, kako so delili kuverte delcem stavbnega podjetja Madile. Delili jih je neki Spelec, ki se smatra za delavskega zaupnika. Drugače je pristal Kristanove frakcije. Raznašal je torej kuverte in vsakega delavca nagovoril: »Du, Kollege, du bist mit uns, sei so gut, unterschreibe!« Nalovil je tako 72 glasov, tako se je hvalil, na vsa vprašanja, zakaj gre, je pa odgovoril, da gre za združitve delavstva, torej samo za strokovno, ne pa za politično zadevo. Tudi ni povedal, da zbira glasove za Kristanovo listo. Radi tega so mu šli delavci tako na lim. 14 delavcev se ni hotelo podpisati, te je Spelec razkričal za klerikalce, kar so zares povedali. Jaz seveda kristanovcem nisem hotel dati svojega glasu, zato je Spelec seveda dejal, da sem razbijal in je ščuval moje sodelavce proti meni, naj me spoštuje domov, ker da sem pristal kapitalistov itd. To se mu ni posrečilo, ker sem svojim tovarišem razložil, kdo je v resnici razbijal delavskih vrst. — Delavec.

MEZICA — PODPECA. Izjava. »Delavska politika«, ki ni delavska, temveč Kristanova politika, me je meseca januarja napadla, ker sem se drznil na shodu kritizirati, in pravi, da imajo še vedno pripravljeno prostor zame v svojih organizacijah. Pisacu »Delavske politike« se zahvaljujem za njegove »marnje« in obžalujem njegovo strahopetnost, ker me ni s polnim imenom imenoval v svojem dopisu. Nekaj ljudi je res čitalo »Del. politiko«, ker je bila prvič zastopljena, drugi pa je proglasila, da ne bo blatila, no, sedaj pa pričinja blatiti celo delavce. To je pa res »delavska politika«, kritizirati ne sme nihče gospodov Kristana, Svetka, Arha in podobnih svetnikov, pač pa je treba lopniti po prezrošnih rudarjih, če si upajo pogledati takšnim bančno - konsumsko - komiserskim »proletarcem« pod suknjo. Le tako naprej — in kmalu boste vsi združeni, kar vas namreč ima prostora pri koritih — delavci pa bodo delali svojo delavsko politiko, ki bo onemogočila goljufanje delavstva. — Sodruge rudarje opominjam na izrek Viktorja Adlerja: Pridobivati volilce je koristno in potrebno, vsigajati socialne demokrate je koristnejše in potrebnejše. Imejte to pred očmi in kadar boste videli, da Kristan in njegovi ne skrbje samo za volilce in odjemalce svojih produktov, temveč res vsigajajo socialne demokrate — tedaj pa magari bodite »kristanovci«. Dotlej pa proč od »Delavske politike«, proč od lažisocialistov, da se ne boste okužili! — Sterke, rudar, Podpeca.

CRNA. V Kristanovi »Delavski politiki« pravi neki socialpatriot, da sem se lagal. Bila je res polna dvorana ljudstva tedaj in vsi so bili za združitev, le tega niso vsi razumeli, da hoče Golmajer ustreči tistim, ki so se zbalj načela javnosti. Ker nismo vsi šli v to gadjio frakcijo, to boli kristanovce. Spoznati smo vas pač že prej dovolj dobro, zdaj pri delitvi glasovnic in kuvert pa zopet 17. januarja ste se lagali, da smo »vsi skupaje« (da skupno volimo) in ste s to lažjo jemali kuverte, češ, kar podpiši in sem daj! Bali ste se, da bi kdo kuverto odnesel domov, doma pa premislil, koga bo volil. Pa to vam še ni bilo dovolj. Šli ste tudi na dom, kjer se vam ni takoj posrečilo dobiti kuverte, zato se je zgodilo, da se je n. pr. Tomaž Prisan podpisal, pa ni vedel zakaj. Kdor vam pa kuverte vendar kljub vsemu izsiljevanju ni dal, ste ragljali vanj, da je buržu. Revčki! A kdor laže, ta tudi krađe. Poštenim potem bi bili dobili malo kuvert. Saj se razumemo! — Strokovna organizacija je dobra in pravilna, kadar dela tako, kakor zahtevajo pravila, ni pa dobra, če mora plesati tako, kakor želijo nekateri hlapeci »delavskih generalov«. Treba je zavednosti in resnice, potem je mogoče zboljšati položaj delavcev. Tako pa ne pojde, kakor delate vi. Lagali ste n. pr., da smo bili mi na shodu v Mežici proti zboljšanju plač. To je demagogija nezavednih ali pa plačanih kapitalističnih hlapecev!

Zato pravim: pojdite vsi na vsaki shod! Ne delajte tako, kakor žal doslej vedno: »A, danes je Bernotov shod, zato ne pojdem!« ali pa: »Danes je knižničarski, ne bom šel.« To je napačno! Poslušajte vsakega, debatirajte in sami presojajte, potem boste kmalu spoznali, kdo ima prav. Demagogom obrnite hrbet in se organizirajte v pravi socialistični stranki, v JSDS! — P. L.

Selnica ob Dravi. Po določbah invalidskega zakona naj se prijavijo vsi vojni invalidi radi prevredbe pri sodišču, in sicer z listinami, ki jih zahteva zakon. Te listine naj bi župnišča kakor tudi drugi uradi izdajali brezplačno in brez taks. — Naš g. župnik je pa tako vnet božji namestnik, da niti zakona ne upošteva; izgovarja se, da ni dobil nikakih navodil v tem oziru ter zaračunava vdovam 10 Din za družinsko polo, ki jo napiše. Vse to naj služi najbrže tudi za večjo čast božjo?

SELNICA OB DRAVI. 24. I. nas je posetil demokratiški poslanec g. dr. Pivko. G. učitelj Majcen mu je shod prav brihtno pripravil. Povabil je zaupno svoje somišljenike, drugih ne, najbrže iz strahu, da ne bi prišle kakšne »smetice« zraven. Kdor ima maslo na glavi, se solnca boji. Ker se pa g. Majcen rad postavlja kot zelo agilen mož, so rekli tako, da bo po shodu ples požarne brambe v Selnici v istih prostorih, da bo na ta način vsaj nekaj poslušalcev. Če ne interesov za demokratiško politiko, pa vsaj radovednosti radi muzike. Poročilo je potem lahko bolj mastno in tolažba večja. Pa niso prišli niti povabljeni! — Kakor je bilo posneti iz govora g. dr. Pivka, so demokratarji zares zagovorniki velekapitala in sedanje krivičnega družabnega reda. Mislijo si pa menda, da ljudje ne bodo uvideli, da so oni kot zagovorniki velekapitala krivi, da propadajo tkz. srednji stanovi, to so srednji in mali kmetje, ki si morajo iskati kruha kot delavci v industriji, vse radi krivičnih in nesmiselnih davkov. Po vaši zaslugi se bo zgodilo, da vam bo nekoč — mali peščici zagovornikov kapitala — stala nasproti velika množica obubožanih. In nič ne bo pomagalo raznim gospodom demokratiškim agitatorjem prezirajoče se izražati o delavskem gibanju. Ko bodo delavske množice izpregledale, boste lahko rekli: »Sami smo si izkopali svoj grob.« G. dr. Pivku pa: s silo ste potlačili silo. In sila rodi silo. Nisem komunist, kakor ste me smatrali, sem pa pristaš socialne demokracije. — L. Trobentar.

Is Zg. Šiške: Fred menoj leži listek z besedilom: »V Zg. Šiški obstoji narodno prosvetno društvo »Vodnik«, katerega naloga je širjenje prosvete. — Pri vsaki društveni prireditvi je moralen uspeh popoln — nadalje se prosi podpore — za zgradbo skromnega društvenega doma, kateri naj bi ne služil le za društvene veselice in druge prireditve, ampak tudi za občo koristne tečaje — ter za dnevno zavetišče nemazorovane dece. Klobasa je sicer precej velika, pogledimo še ne-

koliko njeno vsebino. Kar se tiče morale, o tem naj sklepajo drugi, ako se po vsaki društveni prireditvi prav moralno kroka do ene in še dalje, je sicer za take kulturnose postarske stvari saj se ne vrše taki zvečaji v režiji društva in le surovož se lahko spodtika ob takih nedolžnih »prosvetnih« zabavah, ki nimajo drugih posledic kakor »mačkac« in tja pa sem še kak mali družinski prepirček. Pa to nas ne briga. Nekaj drugega pa je zavetišče otrok, to je po naše otroški vrt, ki je res potreben v Zg. Šiški. Za to zadevo se mora občina zavzeti, saj je ideja že stara. Z novo šolo upajmo se bo tudi to vprašanje ugodno rešilo in ko pridejo recimo še bolj požrtvovalne in idealne učiteljske moči. Torej načrtov nič-koliko! Takole pri sejah se da marsikaj govoriti in govornikov zopet nič-koliko! Moje skromno mnenje pa je, da bi se taki načrti vsaj do polovice dali izvesti, ako bi narodno društvo »Vodnik« imelo manj narodnih govornikov, a več resnih delavcev, glavno pa je, da bi ostalo v obleki, kakršno so mu ustanovniki nadeli, to je v nepolitični in nadstrankarski; dasi sramežljivo trdijo, da se ni nič spremenilo pod novim naslovom. Ako je temu tako, zakaj so pa prišli v odbor ljudje, ki so naravnost bojkotirali društvene prireditve pod starim imenom? Delavci pa, ki so žrtvovali ves prosti čas, ste pa enostavno prezrli. Ali ni bil to že star načrt, lepo po dogovoru z ozirom na večletne želje? Da pa boste prišli s pravo barvo na dan bomo pa že postrebili. Kalinov ne bo nihče lovil. Tebi delavstvo cele občine, kar te je po klerikalnih in takozvanih narodnih organizacijah, ključemo: ustanovimo si svojo delavsko razredno kulturno organizacijo, le delavci razume delavske težkote in le mi sami si lahko določimo smerice naših izobrazb in kulturni. Recite gospodom, sedaj pa še vi pokažite, kaj ste zmožni narediti, ko znate tako lepo govoriti, jaz pa grem med meni enake; potem boste videli, česa je pravzaprav delavstvo zmožno. Tako pa z vsakim delom in z vsako paro podlajšate nedelavskim društvom življenje in s tem poslabšate svoj položaj. Ne-verjetno nezavedni smo, ko še nimamo svoje kulturne organizacije, kako lahko bi imeli že svoj delavski dom brez podpor gospodov Iks Ipsilovov. Sedaj pa igra delavstvo žalostno ulogo hlapca raznim poklicnim in nepoklicnim gospodom, ki z rokami v žepu komandirajo. Delavstvo, ne vinarja več nikomur! To, kar prisrčadajo, žrtvajo svoji socialistični kulturni organizaciji, da ne bo buržoazija poneumajevala s Tvojo vred še Tvoje otroke za — Tvoj denar in trud! Vsi ven iz nedelavskih organizacij in Vsi v našo delavsko kulturno organizacijo! Naj živi delavska zavednost! — Bivši član »Vodnika«.

Poravnajte naročnino!

so sedaj pri nas na dnevnem redu. Prav posebno mučijo tedaj revmatične bolečine. Po naših ugodnih izkušnjah pa se je pokazal kot vedno zanesljiv ublažitelj bolečin Fellerjev blagodišeči »Elsafluid«, katerega so že naši roditelji in dedje uporabljali kot priljubljeno domače sredstvo in kosmetikum. Upora-

Pismo z Dunaja.

Ne pišem rad o osebnih zadevah. Ker sem pa dobil iz različnih krajev veliko vprašanj, ne morem vsakemu posebej pisati. Zato bom na kratko odgovoril vsem tujak, zraven napisal še kaj drugega, pa bo to malo »diskusije«. — Septembra meseca sem bil v domovini. Povsod ravs in kavs! Skrunitev socializma, pokopavanje socialističnega časopisa, zagovarjanje militarizma in nacionalizma! Tako delajo ljudje, ki hočejo zastopati proletariata! Mrzlo me je spreletelo in zgrabilo se mi je tako, da mi še danes, če mislim nazaj, hoče slabo postati. Hotel sem pustiti vse, pa mi vstane na dan, moram delovati tako, kakor sem že za prav spoznal. — Pa najprej naj odgovorim! — S. B. Krško: pisal sem Ti, če si sprejel mi ni znano, ker ni odgovora. — Društvu »Napreje« v Celju: poslal dve partituri, odgovora nič. Spite? Arb. Gesangsverein Chem. Fabrik Liesing darujte lep trak za našo zastavo. — S. R. Liboje: Dragi sodrug, še vedno sem tak, kakor sem bil. Za 50 odstotkov sem še bolj prepričan o svojem. — S. Z. I. Gotovlje: zakaj ne odgovorijo? Neki sodrug iz Celja mi piše: »Proč s kapitali v socializmu!« — Še huji so »fajmoštrici«, nekateri bi radi bili pa celo socialistični papeži! — S. L. Celje: pevsko društvo, s katerim K. naše organizacije razbija, praviš, da mi je še vedno zelo pri srcu. — Za kulturno društva bom vedno navdušen. Če z njimi K. organizacije razbija, veruj, ne bo dolgo! Vstopi sam vanj, boš več dosegel kakor tako. — K. Celje: kar si govoril proti meni bom obdržal tajno. Imel sem te za naprednega sodruga, ker si pa tako demagoško agitiral za generalno stranko, proti kateri si sam bil — glej, da popraviš, kar si zagrešil s svojimi napakami. Pojdi še enkrat na Dunaj za tri leta prakticirati in da se boš naučil, kaj je program in kaj določila, ki jih delegati sklepajo, zlasti če si sam glasoval zanje! O vsem tem bo treba še pisati, ker je dobro za želodec... — Sedaj pa še malo besila onemu »hrabremu« tajniku, s katerim sva se v Celju na glavnem trgu sešla. Vprašati je treba predsednika in funkcionarje organizacij, če oni tako ujdijo, da tajniki le škodo delajo socializmu. Ali nimajo nič šole? Tajnik del. organizacije ne bi smel tako tavati kakor meglja, kadar jo podijo vetrovi od vseh strani. Nagovoril me je: »Lej ga vraga, odkod si se pa ti pridlatil?« — Z Dunaja. — Tak je bil prvi pozdrav Čobalovega tajnika. Tako se je razvil prvi pogovor, nato pa sem vprašal: »Kam pa greš?« Odgovoril mi je: »Na Koroško.« »Napreje« pokopavati! In nato se je razvila debata, iz katere sem po par stavkih spoznal tega tajnika. Rekel je, kar mu je na jezik priletelo, kakor na kmetih, kadar koruzo kožuha. Dejal sem mu, da ima Mus-solinijeva, Horthyeva ali Cankovo taktiko, ne pasocialist. Odgovoril mi je, da z našim delavstvom mora tako biti, da ključ ubogo gmajno skupaj. Ko sem mu malo razložil, kdaj bo delavstvo zmagovalo (s samoupravo in

z vsimi možgani v eni skupni glavi, to je naši JSDS), unije očital: Ti si še trden Bernotovec, drugi so že vsi mehki. — Rad bi poznal tiste, ki jih tak pastirček meške naredil! — Pred takimi, ki samo prikimava-jo, ne bomo imeli strahu! Pravkar sem čital, da ni vse tako, kakor mi je ta revček pripovedoval. Tako pokopuje »Napreje«, da si v Mežici še na shodu ne upa govoriti! Govori, da te bo lahko ljudstvo sodelilo! Zagovarjanje vojaških povelj si se naučil od Francoisa in Jožeta v Stroki. komisiji. Radoveden sem, kakšno spričevalo bodo dobili taki tajniki, ko se bo ljudstvo bolj zanimalo za svoje organizacije.

(Dalje prih.). F. Oset.

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in bolezni slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domišljavost, temveč le izpolnjenje naravnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaško Elsa pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa komado za lase, Elsa mila zdravja in lepote, ki ne zadovoljuje svojih pristašev samo po prijetnem vonju, temveč tudi s koristnimi sestavinami, ki oplemenjujejo kožo. Elsa milo se dobi 5 vrst: Elsa lilijino mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko ter milo za britje. Za poizkušnjo se moreta naročiti dva lončka pomade za 38 Din; 5 mil za 52 Din. Če z zavojnico in poštino pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 252, Hrvatska.

Brez tiska je demokracija nemogoča.

Brez demokracije delavstvo ne more zmagati.

Torej, če hočeš pospešiti delavsko zmago, razširjaj delavski tisk!

12. II. 1926. — 2400.



V našem kraju

se posebno ostro občuti vsaka nagla sprememba vremena: nahod, kašelj, hripavost, vnetje, trganje v udih, zobobol in glavobol

Naročajte „NAPREJ“!

Vsem članom KDZ in JSDS ter razrednozavednemu delavstvu Slovenije naznanjamo, da smo s 15. febr. 1926 otvorili

čevljarstvo in krojaško delavnico

v Celju, hotel pri „Kroni“, Ljubljanska cesta št. 10. (v poslovnih prostorih zadruge)

Vsakovršna naročila se sprejemajo od vsakogar, za izdelovanje novih čevljev ali oblek ter popravila po najbolj nizkih cenah. **Delavci, delavke!** Naročajte Vaše potrebščine le v delavskem združenem podjetju, katere bodo vselej ustrezale Vaši želji.

Za obilno udeležbo se priporoča:

Splošna gradb. gospodarska produktivna zadruga „Napreje“ r. z. z. o. z. v Celju.

Galanterija! ter modno blago, plenine, nogavice, sukanec, vezanine, gumbe, modne biserne in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi naj-ugodnejše pri

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika Na veliko! ob vodi. Na malo!

Ustanovljeno 1852

TEOD. KORN

Ljubljana, Poljanska c. 8.

(preje Henrik Korn)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar.

Instalacija vodovodov.

Naprava strelodvodov, Kopališke in klosetne naprave. — Izdelovanje posod iz pločevine za fi-než, barvo, lak in med vseke velikosti kakor tudi posod (škalle) za konzerve.

Kje kupiš najceneje?

Pri

Šentpeterskem

v Ljubljani, bazarju

Martinova c. 8.

Tam dobiš različno manufakturno blago. Zdaj je tudi odprodaja zimskega blaga in ostankov pod lastno ceno. **Pozuri se!**

Ako hočete

prihraniti denar pri nakupu špeci-rijskih potrebščin, kupujte le v trgovini

Anton Močnik

Celje, Glavni trg št. 8

Velika izbira najboljšega blaga. Cene najnižje.



Razširjajte

in oglašajte v edinem proletarskem listu v

„Napreju!“

UČITELJSKA TISKARNA

Ljubljana — Franciškanska ulica šte. 6

registrirana zadruga z omejeno zavestjo.

Tiskovine

na tisk, kopiranja in urede, najmodernejše plakate in valjke za vesele, letne naključne, najmodernejše urede za tiskanje časopisov, knjig, brošur itd.

STEREOTIPIJA **LITOGRAFIJA**

Tvornica dežnikov in solčnikov

L. MIKUŠ, LJUBLJANA

Mestni trg šte. 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov v kakršnikoli velikosti po najnižji ceni.